

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

GAMMAL FÄSTNINGSVALL VID VARBERG. — FOTO RANCH, VARBERG.

16:DE ÅRG.

DEN 19 SEPTEMBER 1915.

N:o 51.

Foto Bergström, Trelleborg.

Kl. Bengt Nilsson

Bergström

FRANS MALMROS.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Trelleborg intog för endast ett par årtionden sedan platsen som Sveriges yngsta stad och var även en af dess såväl till folkmängd som till yt-innehåll minsta. Visserligen hade det redan under medeltiden varit i besittning af stadsprivilegier, men till fördel för Malmö beröfvades det åter detsamma 1619, och det var först 1867, som ett område af 87 hektar med ett invånartal, som ännu icke nått upp till det andra tusentalet, åter erhöll rang, heder och värdighet af stad. Till en början syntes det nya samhället icke ha någon större utvecklingskraft — 1880 hade folket endast stigit till 2,307 och kvarstod ännu 1890 vid 2,360. Men dess läge i en synnerligen bördig trakt och dess hamns gynsamma egenskap att praktiskt taget städe vara isfri i förening med dess ledande mäns framsynthet och energi gäavo det slutligen den vind i seglen, som det från början hoppats på. Det förra gaf staden betingelser för en riklig kapitaltillförsel och därpå följande industriell utveckling, den senare gjorde den till den af staten gynnade och omhuldade öfverfartsorten till Tyskland. Trelleborg—Sassnitz-routen blef inom kort till en ångfärgförbindelse och Trelleborg den svenska "kontinental"-staden framför andra. Med 1908 års ingång införlivades landsförsamlingen, som under årens lopp hunnit växa själfva staden öfver hufvudet, och 1911 inträdde den i ledet af det trettiotal svenska städer, som räknade öfver 10,000 invånare. Visserligen är Trelleborg dömt att lefva i skuggan af Malmö och de stolta patricierna i Skånes hufvudstad betrakta det gärna bara som sin södra förstad eller sin för Tysklandstrafiken afsedda hamnstad, men ingen kan misstaga sig därom, att Trelleborg med eller utan Malmö har sin framtid tryggad och går en än rikare sådan till mötes.

Bland Trelleborgs framsynte ledande män intager den man, hvars bild i dag synes på H. 8. D:s första sida ett af de främsta eller rättare det främsta rummet.

Frans Didrik Malmros är född i Trelleborg den 14 september 1865 och har alltså i dagarne fyllt sitt femtionde år. Föräldrarna voro handlanden Frans Malmros därstädes och Eva Gustafva Wieselqvist. Fädernesläkten har i många generationer varit bosatt och verksam i Skåne, men torde ursprungligen härstamma från Jylland: den äldste kände stamfadern är nämligen handlanden Jacob Thomsen Jyde i Malmö, som afled 1716. Från denne härstammar Frans Malmros i femte led. På mödernesidan återfinner man släktnamn som Loricke, Bager och Wollmar, alla med god klang i det skånska borgerskapets öron.

Efter att år 1884 ha aflagt mogenhetsexamen i Lund öfvergick Frans Malmros till juridiska studier vid universitetet därstädes och afslutade redan år 1888 dessa med examen till rikets rättegångsverk. Sedan han därefter fullgjort öflig tings-tjänstgöring utnämndes han 1891 af skånska hof-rätten till vice häradshöfding.

I likhet med de flesta af sin släkt var emellertid Frans Malmros af en utpräglad praktisk läggning och fortsatte därför icke på den ämbetsmannabana, som nu låg öppen för honom, utan inträdde i stället som sin faders medhjälpare i de flerehanda affärsföretag, hvari denne var eller blef engagerad. Så blef han inom kort verkställande direktör i det redan år 1872 grundade Trelleborgs ångfartygs-aktiebolag, som hör till de äldsta i riket och under de senare åren med ett aktiekapital af 1,200,000 kr. visat synnerligen vackra resultat. Likaledes vardt han den ledande mannen i Trelleborgs ång-

kvarnsaktiebolag, som stiftades 1896 med ett aktiekapital af 500,000 kr. och under hela sin tillvaro kunnat glädja sig åt en i allo jämn och god utveckling. Men även för en mängd andra affärsföretag har man tagit i anspråk häradshöfding Malmros' lifliga och redobogna intresse. Sålunda är han styrelseledamot i Lund—Trelleborgs järnvägsaktiebolag, i Färg- och Fernissaktiebolaget Standard i Trelleborg, i Sjöförsäkringsaktiebolaget Öresund i Malmö, i Rederiaktiebolaget Sverige-Tyskland där sammastädes samt vid Skånska handelsbankens afdelningskontor i Trelleborg. Det ligger föröfrigt knappast någon öfverdrift i att påstå, att intet större affärsföretag i Trelleborg med omnejd igångsattes, utan att man på ett eller annat sätt sökt vinna Frans Malmros' intresse och om möjligt medarbetareskap för detsamma.

Om det anseende Malmros åtnjuter även i vidare affärskretsar vittnar till fullo, att han af Skånes handels-, industri- och sjöfartskammare i Malmö blifvit vald till vice ordförande och även insatt i dess arbetsutskott, hvari han intager den krävande platsen som ordförande. Ingen meningsskiljaktighet råder heller därom, att han inom denna institution hör till de verksamaste och mest drifvande krafterna.

Bland sina yrkesbröder inom kvarnindustrien och rederinäringen intager han likaledes en synnerligen aktad ställning och anlitas af deras sammanlutningar gerna för förtroendeuppdrag.

Äfven från det allmänna sida har hans framstående förmåga blifvit bemärkt, i det han af regeringen anlits bl. a. för ledamotskap i kommittén för uppgörande af förslag till kommerskollegii omorganisation.

Liksom Malmros redan i många år varit den ledande själen i sin fädernestads merkantila och industriella lif, så har han också varit det i dess kommunala. Den praktiska blick och juridiska insikt, som hos honom finnas förenade, ha gjort honom i synnerlig grad skickad för den modärne kommunalmannens uppgifter. Tidigt vardt han insatt i drättselkammaren och stadsfullmäktige. I båda har han varit ordförande och är det inom den sistnämnda korporationen sedan 1905. Redan hans fader hade gjort sig högt förtjänt om stadens utveckling. Om häradshöfding Malmros kan det med ganska stor trygghet sägas, att i Trelleborg under de två senaste årtiondena ingen viktig reform genomförts, intet betydelsefullt steg tagits på framåt-skridandets bana, utan att han därtill lämnat sin intresserade medverkan. I synnerhet kan en väsentlig del af förtjänsten af dess hamns utveckling skrivas på räkningen af hans framtidsblick. Oberoende af partiståndpunkt är man ock villig att från alla håll skänka honom erkännande för hans kommunala insatser.

På sin hedersdag nu kan Frans Malmros också vara förvissad om, att mycken tacksam och uppriktig hyllning skall strömma honom till mötes från hans medborgare i trängre och egentligaste mening. Han har varit en Trelleborgs gode son såsom ingen och hans fädernestad vägar ännu vänta och hoppas mycket af honom. Säkerligen skola dessa förhoppningar också gå i rik uppfyllelse.

Emellertid vore det ett misstag, om någon trodde, att välönskningarne på femtioårsdagen skulle inskränkas till någon mindre eller lokal krets. Malmros' vänsälla och flärdria personlighet har fastmera blifvit föremål för uppskattning och vänskap i de vidaste kretsar hela landet rundt.

MEDALJKRÖNTA ARBETSVETERANER.

Vid Höganäs-Billesholmsverken förrättades den 4 sept. en högtidlig medaljutdelning, vid hvilken 177 af bolagets arbetare tilldelades Patriotiska sällskapets medaljer för långvarig och trogen tjänst. Högtidligheten öfvervars af kronprinsen, som äfven förrättade medaljutdelningen. Af arbetarne, hvilka samtliga varit i bolagets tjänst i minst 35 år erhöilo 171 stora medaljen i silver samt de öfriga sex medaljen i guld. Första gången en liknande medaljutdelning ägde rum vid verken ligger så långt tillbaka i tiden som till år 1822.

Efter medaljutdelningen gaf bolaget middag i Tivolisalongen i Höganäs. Bland de i fästigheten deltagande märktes utom kronprinsen äfven landshöfdingarne De la Gardie och Tornérhielm, biskop Billing m. fl. hvarjämte bland de inbjudna befunno sig dagens samtliga medaljörer. De med guldmedalj utmärkta arbetarne hade fått sin plats vid kronprinsens bord.

Vidst. bild: KRONPRINS GUSTAF ADOLF UTDELAR MEDALJER TILL 177 TJENSTESTÄLLDA VID HÖGANÄS-BILLESHOLMS AKTIEBOLAG. Foto. Rude, Höganäs.

Foto. o. Lundh, Höganäs.

DE 177 MEDALJÖRERNA I HÖGANÄS.

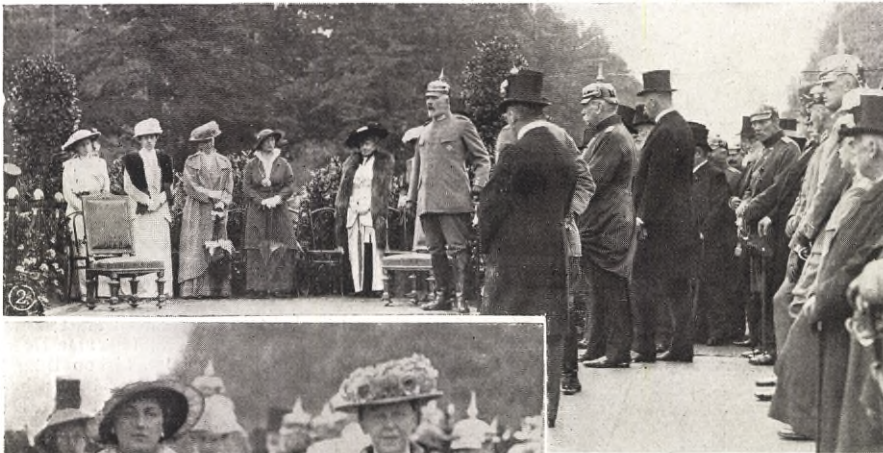
Klick: Bengt Sjöström.

Foto. J. Fran, Upsala.

DEN SVÄRLÖSTA FRÅGAN OM STEN-STURESTATYENS PLACERING. Richard Berghs förslag af 1902, nu återupptaget och åskädd liggjordt medelst en trämodell framför Upsala slott, af statyens skapare, Carl Milles, godtaget.

Klick: Bengt Sjöström.

AFTÄCKNINGEN AF
KOLOSSALSTATYN
"JÄRN-HINDENBURG" I
BERLIN DEN 4 SEPT.:
Öfverst: Rikskansläre» talar vid
aftäckningen. Nederst t. h.: Den
12 meter höga statyn som skall
täckas af spik, för hvilka afgif-
terna gå till välgörande krigs-
ändamål. T. v.: Prinsessan
August Wilhelm af Preussen,
och generalskan v. Hindenburg.

En af Danmarks mest kända och högst skattade prästmän *Jakob Paulli* afled den 3 sept. i sitt hem i Köpenhamn, träffad af hjärtslag.

Jakob Peter Mynster Paulli, som vid sin bortgång var 71 år gammal, blef teologie kandidat 1868 och utnämndes 1876 till residerande kapellan vid Vor Frue Kirke i Köpenhamn, till hvilken han längre fram, år 1892, knöts som sognepräst och stiftsprost. Sedan år 1884 var han däriänte kgl. konfessionarius.

Det var ett rikt lif, som med det timade dödsfallet utsläcktes, ett lif, prägladt af den varmaste religiositet, stark etisk känsla och en plikttröhet som aldrig dagtingade. En ordets förkunnare som få samlade Paulli omkring sin predikostol en stor och trofast åhörarskara icke blott ur de högst bildades krets utan ur alla samhunds- och vittnesbörd om att det icke var endast den sköna poetiska form hvari han kläde sina predikningar, som fängslade, utan att betungade hjärtan och sökande sinnen hämtade kraft och ledning i de mäktiga tankar han frambar, den starka fördjupade kristendom han förkunnade.

Till bilderna å sid. 808 o. 809.

De stora, hvarjt fjerde och femte år återkommande riksskyttetäflingarna i hufvudstaden äro skytterörelsens generalmönstringar. — Det har den 6—9 sept. afhållits en dylik riksskyttetäfling i Stockholm, som i alla afseenden varit synnerligen lyckad. Deltagarna uppgingo till inemot 3,000, d. v. s. något mindre än jubileumsåret 1910, till stor del beroende på de många värnpliktsinkallelserna, hvarjämte de närvarande kritiska förhållandena i allmänhet nog också gjort sitt till.

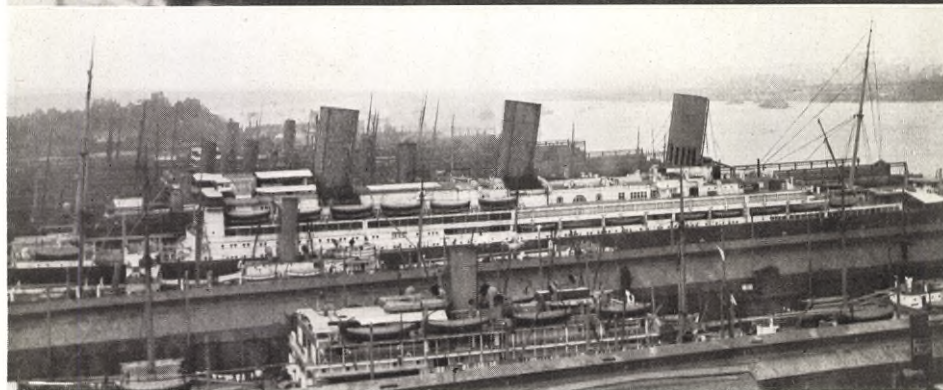

Efter porträtt.
STIFTSPROSTEN, K. KONFESSIONARIUS
JAKOB PAULLI.
F. 1844. Död i Köpenhamn d. 3 sept.

De hufvudsakligaste täflingarna voro förlagda till Järva skjutfält, och där öppnades på måndag riksskyttetäflingen officiellt af landshöfdingen Sahlin. Täflingarna togo omedelbart därefter sin början. Fram på förmiddagen aflade konungen ett besök på skjutplatsen, samt gjorde en rond utefter skyttelinerna, för att göra sig underrättad om täflingarnas förutsättningar och förlopp.

Äf de uppnådda resultatena äro som de förmästa att anteckna: Helfondskytte för 3:de klassens guldmärkesskyttar 1:a pris E. Blomqvist, Södermalm—Liljeholmens sking för 99 p. 3:de kl. utan guldmärke första pris E. Johanson, Varnamo för 95 p., å 600 m. första pris för 47 p. den kände Kristianasegraren W. Järnström o. s. v.

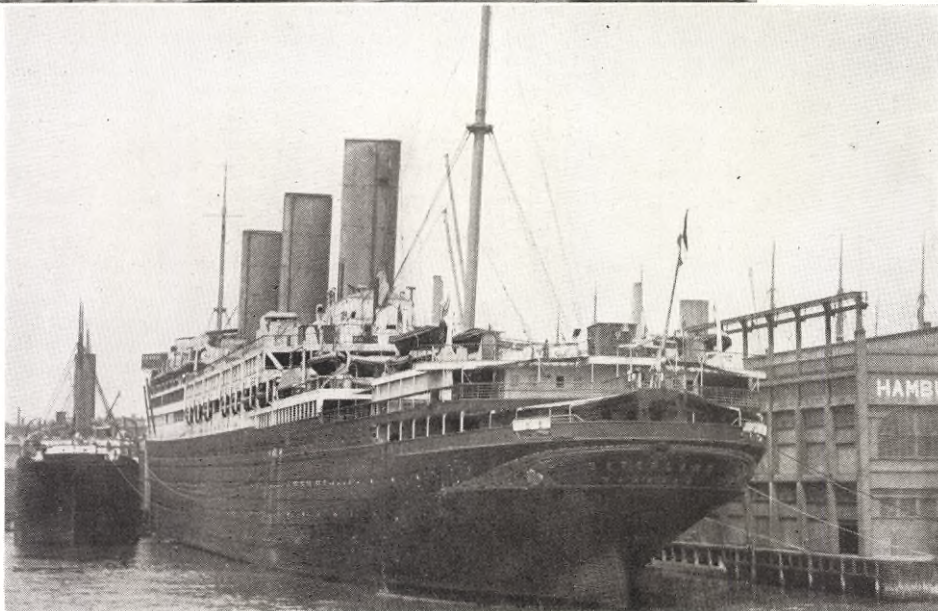
Mästerskytt blef eiter en spännande täfling E. Blomqvist iör 243 p., närmast följd af en broder N. Blomqvist. Mästerskytten från förra årets täfling i Malmö, I Gustafson från Stora Skedvi kom icke långt efter med 237 p. Bland grupp täflingarna var den förmästa täflingen om Sveriges skytteförts, å sid. 815.

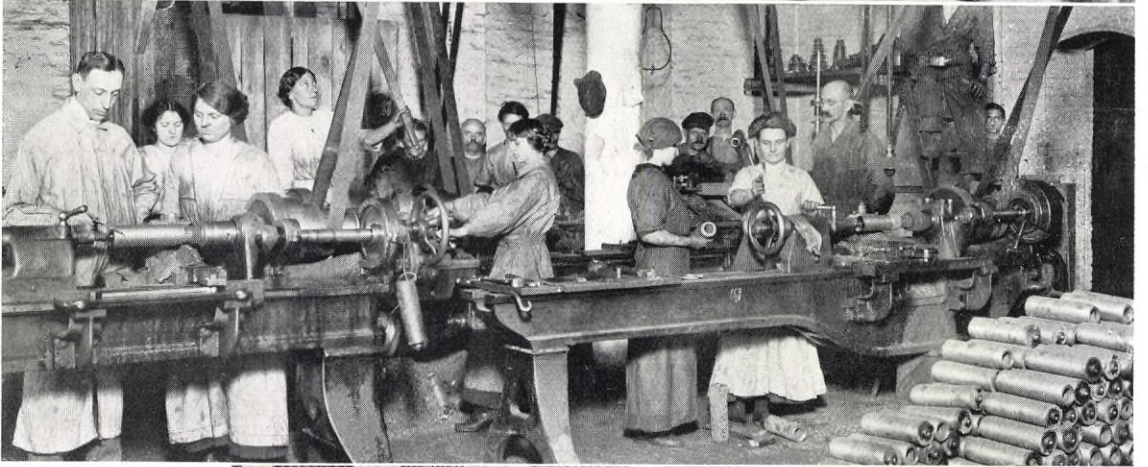
**H. 8. D:s
prenumeranter
i Stockholm**

behagade vid prenumeration hänvända sig till Bokhandeln eller till Hvar 8 Dags distribution, Appelbergsgatan 58 B, då tidningen fritt hembäres. Rikst. Norrm. 585. Allm. tel. 20968.

Öfverst:
AMERIKANSKE SJÖMINISTERN JO SEPHUS DANIELS MED SITT NYA RÅD. Ledamöterna af detta "advisory council" sammanträda minst en gång hvarje vecka och togs vår gruppbild vid det första sammanträdet. Sjöministern själf siter vid sitt ämbetsbord och omkring honom stå, fr. vänster: Marinlök. Holcomb, amiralerna Strauss, O. Bensen, civilingenjör Stanford, konstr. Taylor, komm. Wurtsbaugh, gen.-postdir. Mc. Gowan, gen.-major Barnett, amiral Griffin, gen.-adv., kapt. Mc Lean.

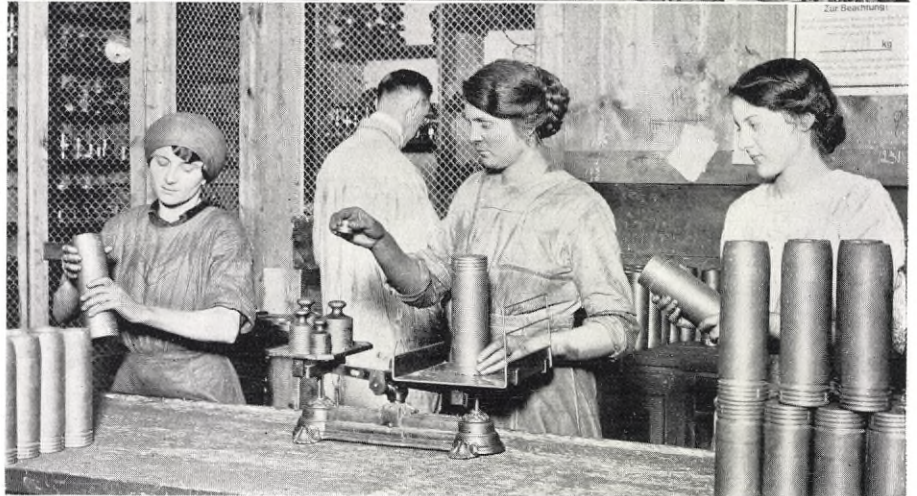

Efter fotografier. "VATERLAND" OCH ETT FLERTAL TYSKA OCEAN-JÄTTEÅNGARE INTERNERADE I HOBOKEN. *Klicka: Ernst Silfverparre*
Ett betydelsefullt moment i spänningen mellan Amerika och Tyskland.

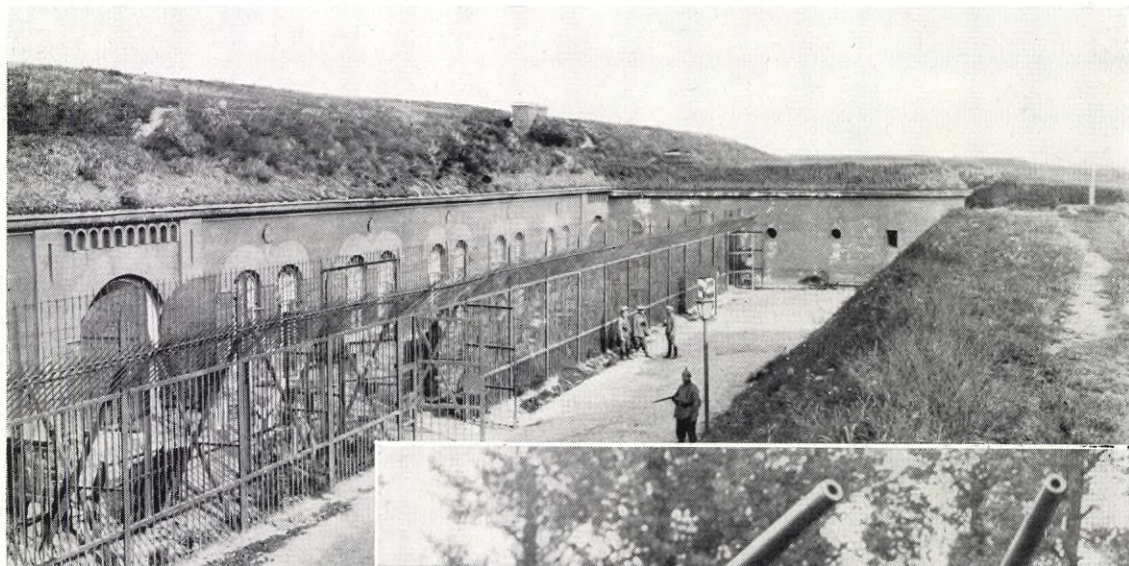
Öfverst: TYSKA SYD-VESTAFRIKAS KAPITULATION. Förhandlingar mellan general Botha och d:r Seitz, den tyske guvernören.

ICKE BLOTT ENGLANDS UTAN ÄFVEN TYSKLANDS KVINNOR HA INGRIPIT TILL ÖKANDE AF AMMUNITIONSTILLVERKNINGEN. Våra bilder visa kvinnliga jernsvarfvare samt granatfyllning.

Öfver: Schmitt

Öfver: Engel

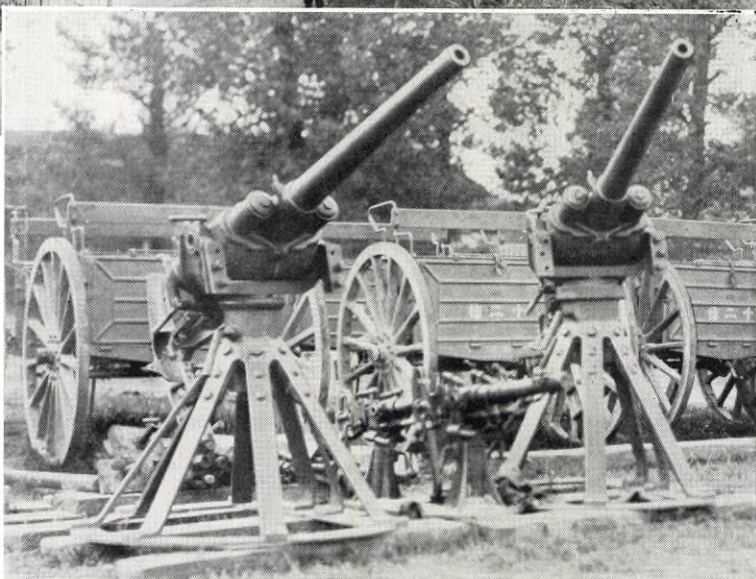

1, 3. DEN AF TYSKARNE ERÖFRADE FÄSTNINGSTADEN LOMZA. 1. Fortet nr 3, fullkomligt oskadadt. 3. Staden i välbihället skick.

2. JAPANSKA KANONER, påtagligen i sinom t d levererade af Krupp och nu utlånade till Ryssland för att som byte falla i tyska händer. Observera de japanska beteckningarne.

VÄRLDSKRIGET.

Under tiden 5—12 september, världskrigets femtioåttonde vecka, hade krigsrapporterna fortfarande att anteckna en rad framgångar i öster för centralmakterna. Händelserna på denna skådeplats kunn i sammandrag skildras sålunda: I Kurland har ingen nämnvärd förändring i situationen inträdt

Ryssarna hålla här ännu stånd på högra sidan af Dvina. Öster om Njemen har icke heller någon större framryckning kunnat äga rum, väl beroende delvis åtminstone på svårigheterna att ordna förbindelselederna bakåt, upprättande af fältlasarett o. dyl. För öfrigt försvara sig ryssarna hårdnackat. Tyskarne ha på detta afsnitt under häitiga strider nått ungefär till linjen *Orany-Skidel*.

Operationerna söder om Njemen ha utmärkts af en jämn framryckning af de förbundna. Den 8 meddelade tyska rapporten, att staden *Volkovysk* tagits. Den 9 hade ryssarne måst gå tillbaka öster

om Njemenbiloden *Zelvianka*. Här togo tyskarne 3,550 fångar. Nästa afsnitt omfattar *floden Jassolda* med dess sumpstränder. Här har Mackensens trupper småningom arbetat sig öfver till norra stranden. Ryssarne hade en stark ställning vid *Berezakartuska*, hvarifrån de utmanövrerades genom Mackensens framryckning längre söderut, norr om *Chomsk*.

Söder om *Prjepjät-träsken* har fästningen *Dubno* fallit i de förbundnas händer. Af den volhyniska fästningstrekanten återstår nu endast *Rovno*. Längre söderut på den galizisk-bessarabiska krigsskåde-

1. KONUNGEN
BESER TÄFLIN-
CARNE Å JÄRF-
VA SKJUTFÄLT.
Närmast bakom H.
M:t general Uggle,
längst t. v. öfverste
Murray, ordf. i
Skytteförbundens öf-
verstyrelse.
2. KRONPRIN-
JEN ÖFVERLÄM-
NAR GULD-
MEDALJEN TILL
ÅRETS MÄSTER-
SKYTT, HERR E.
BLOMQVIST,
STOCKHOLM.

5. DET FLERFÄRGADT EMALJERADE, FÖR-
GYLDA MÄRKE SOM HVARJE SEGRANDE SKYTT I TÄFLAN OM RIKSSKYTTETSTANDARET ERHÅLLER FRÅN HVAR 8 DAG.

10. DET SEGR.

3. LANDSHÖFDING SAHLIN HÅLSAR RIKSSKYTTARNE VID JÄRFVA.

4. RIKSSKYTTSTANDARET, DET AF HVAR 8 DAG 1907 INSTIFTADE VANDRINGSPRISET MELLAN SVERIGES SKYTTEFÖRBUND, hvilket, i kanske icke ringa mån befrämjat intresset och täffingslusten in:m det frivilliga skytteväsendet.

6. RIKSSKYTTSTANDARETS ERÖFRARE, TÄFFLINGSGRUPPEN UR STOCKHOLMS LÅNS SKYTTEFÖRBUND.

7. KAKNÅS' 600-METERS BANA.

8. INMARSCHEN I STADION VID AFSLUTNINGSFESTEN OCH PRISUTDELNINGEN. I spetsen general Uggla.

9. GRUPP AF SKYTTEVETERANER.

11. NÄR MÄSTERSKYTTEN HISSADES.

SKILSTUNALAGET.

Efter fotografier.

FRANKRIKES JERNKORS: General Pau dekorerar tappra franska soldater med den ärorika milliärmedaljen.

Forts. fr. sid. 807.

platsen ha iörbittrade strider utkämpats, hvarunder ryssarne gjort försök till motoffensiv. Söder om Östrov trängde de fram öfver Sereth, men blefvo åter kastade tillbaka. Enligt hvad en rysk rapport berättar skulle de här ha vunnit en seger vid *Tarnopol*, därvid tagande 10,000 fångar, en uppgift, som dock omedelbart förnekades af den tyska krigsledningen. Ryssarne rapporterade därefter den 10, att de vunnit en ny seger vid Sereth, och denna gång skulle 7,000 fångar ha fallit i deras händer. Ryssarne ha tydligen haft några lokala framgångar, men i det hela har Boehm-Ermolli, som här för befälet öfver de förbundnas trupper, kunnat hålla den vunna terrängen.

Märkligare än hela det militära förloppet var den på onsdagen ingångna underrättelsen, att *storfursten Nikolai* genom ett märkligt reskript från tsaren aflägsnats från sin ställning som den ry-

ska härens och flottans generalissimus, och att *tsaren* i egen hög person inträdt som ledare af rikets försvar. Storfurstens entledigande har naturligtvis väckt den allra största uppmärksamhet och uttolkats på en hel del olika sätt. Han afgår nu till fronten i Kaukasus, samtidigt som han utnämnes till vicekonung öfver Kaukasien.

Från den *västra* krigsskådeplatsen alltjämt föga nytt att meddela. Den enda förändring värd att omtala, som inträffat, är en liten tysk framgång österom Binarvile i Argonnerna, där några skyttegrävar frantagits fransmännen, hvarvid tyskarne satte sig i besittning af *öfver 1,000 fångar*. För öfrigt har hufvudsakligen artilleriet varit verksamt på långa sträckor af fronten; dessutom har flygvapnet utöfvat en flitig verksamhet både på fransk och tysk sida.

Forts. å sid. 816.

SCHWEIZISK GRÄNSVAKT, där Österrikes, Italiens och Schweiz gränser mötas och där ett eventuellt öfverskridande af gränsen främst är att vänta.

STOCKHOLMSRESAN.

FÖR HVAR 8 DAG AF **BO BERGMAN.**

INGEN fick reda på hvarför han plötsligt öfvergaf Stockholm. Man gissade hit och dit några dagar, och så trötnade man. Det behöfde ju heller inte vara någon särskild historia, ingenting att sätta fingret på och säga: där ha vi det. Han hade passerat fyrtiotalet och då brukar man visserligen inte ändra sig — men Vilhelm Brandt hade nu gjort det och det fick vara hans sak, allrahälst som han for sin väg utan afsked.

Några år efteråt påträffades han som postmästare i mellersta Sverige, midt på bondlandet. Han var då redan halft gubbe. Kontoret var ett af de minsta; orten hade inga järnvägsförbindelser. Expeditionslokalen låg på nedra botten i ett stort gråmåladt trähus, som dessutom rymde en bankfiliäl och den vanliga landthandeln, där man kunde få allt möjligt från såpa till Norrköpings Blå tuppen. Brandt bodde själf en trappa upp i tre rum och kök. Hans hushållerska hette Mattis och hans hund Karlsson. Till sitt närmare umgänge räknade han vidare kamrern på banken, han hette Stegman och var egentligen häradskriivare, och slutligen änkefru Elina Vester, som efter sin mans död styrde och ställde med landthandeln i farstun midt emot posten.

Det var inte allt för ansträngande på postkontoret. Det mesta skötte biträdet, en ung herre med enkel, men värdig uppsyn. Brandt höll hufvudsakligast till en trappa upp, sysselsatt med sin mineralsamling, sina tidningsurklipp eller sina franska romaner. Han hade för längesedan förlorat den stockholmska punschfetman; nu var han en lång, senig, grofhyad man, lågmäld och fåordig, lika korrekt i sätt som i klädsel, med någonting som påminde om gångna tiders kunglig sekter-typ. Hans ideal var annars vicomten i de franska romanerna —

Och det var oktober för tillfället och vinden bräckte i det gråmålade trähuset och bygatan sam i en lervälling. Brandt och Stegman sutto vid sin kvällsgrogg. Stegman såg ut som en nygräddad hvetebulle med ett par korinter till ögon. Han hade något både däst och fromt och flottigt öfver sig, och han beundrade postmästaren. Brandt stod i hans ögon såsom någonting alldeles för sig själf. Han kunde inte inrangeras i det vanliga. Det vanliga var för Stegman bönder och handelsmän.

— Min själ, jag än i denna dag begriper hvarför du satt dig fast i en sån här håla. Du hade ju möjligheter, för tusan.

Det var häradskriivarens gamla omkväde. Brandt trodde också att han haft möjligheter, fast det numera inte var så lätt att specificera dem. Därför svarade han som vanligt ingenting utan blåste en rök och klappade Karlsson, hunden, på hufvudet.

Mattis höll på i köket. Det lät som hon skulle laga kvällsvard till en bataljon.

— Kvinnor, ja, sade postmästarn med en grimas.

Stegman nickade instämmande.

— Hvad menar bror egentligen om dem?

Häradskriivarn såg förskräckt på den talande; han menade ingenting. Hans korintögon vidgades till russin.

— Det finns väl olika sorter, sade han blygt.

— Det finns det, ja. Stockholm har många sorter, jag har också känt många, och jag kunde ha lust att ännu en gång...

— Nej, det skall postmästarn låta bli, ropade en munter röst i trappan. Det var enkefru Vester. Ursäkt, sade hon, men dörren stod öppen. Jo, nu hör man hvad herrarna afhandla om kvällarna.

— Jag är ur leken, fru Vester. Brandt bockade med en plirande blick. Välkommen skulle jag väl säga.

— Det låter inte så; jag menar: gamla laxar kan också leka.

— Kanske det, och nu ger jag mig i alla fall i väg om ett par dar.

— Till Stockholm?

Det kom i korus från fru Vester och Stegman och Mattis, som tappade en gaffel i rummet bredvid så att Karlsson började skälla.

Brandt smålog; han var nöjd med effekten. I själfva verket hade han de sista åren känt en sugande längtan till hufvudstadsgatorna, men han hade trängt tillbaka den, han hade en gång svurit att aldrig sätta sin fot där mera, anledningen hette Jenny och hade haft ljusa, blanka ögon och en rund hals och en röd mun, ja, Herre Gud, det var då, nu hade det gått många år sen dess. Stockholm hade sjunkit tillbaka i ett aflägsset ljustöcken. Han såg alltid staden i lyktsken; höstkvällarnas mörker på landet gjorde det lockande och mystiskt. När han läste om Paris i sina romaner var det alltid Stockholm han tänkte på och gjorde om och befolkade med nöjen och typer, som han mycket väl visste inte funnos däruppe.

— Jo, jag reser, bekräftade postmästarn. Man behöver litet ljus..

— Akta vingarna! sade fru Vester.

— Hälsa den sköna synderskan, sade kamrern.

— Med största nöje. Hvar bor hon?

Och så dracks en afskedsskål under stor tillslutning, och en vecka därefter var Brandt på väg, lastad med kommissioner. När tåget rullade öfver Riddarholmsbron kände han en underlig sugning i mellangärdet. Men staden tog inte emot honom som den bort. Det regnade alldeles som på bondlandet. De älskade lykorna dröpo, himlen dröp, bilerna stänkte, och i hörnet af Klarabergsgatan var han nära att bli öfverkörd. Han räddade sig andfädd och förvirrad i sista ögonblicket, medan han tröstade sig med att det här var storstaden. Och så hittade han äntligen sitt hotell, och när han väl satt i kaféet och musiken klämde i med en two step var han fullkomligt lycklig.

Morgonen därpå gick han ut för att bese staden. Han behöfde inte gå länge för att finna, att det var ett annat Stockholm än det han lämnat. Gatorna voro nya och människorna tycktes honom också nya och brådtom hade de allesammans. Biltjuret skrämde honom. Allting hade blifvit större, utom vaktparaden som krupit ihop. Regnet höll i sig; han gick in på en automat för att få sig en kopp kaffe och konstaterade att Mattis' kaffe därhemma var bättre. Efter middagen kände han sig ensam och öfvergifven. Han hade drifvit omkring i timmar utan att träffa ett bekant ansikte.

Och vardt så morgon och afton af första dagen.

Nästa dag var det Brandt som fick tag i en telefonkatalog och ringde upp en gammal vän. Det blef ett gladt igenkännande i luren, och det bestämdes att man skulle äta middag tillsammans. Vännen var registrator i samma verk och hörde till de missnöjda. Sedan man i en halftimme kollationerat några ungdomsminnen, som hvarken voro många eller synnerligen gifvande, kom olusten fram med dyra tider och orättvisa befordringar, etc. Brandt hörde tåligt på, fast han inte fann det vidare intressant.

— Jag försäkrar dig att det är ett litet helvete, slutade klagovisan. Du gjorde klokt som räddade dig i tid.

— Men det kan vara trist på landet också, insköt Brandt.

Forts. å sid. 814.

NORDISKA FREDSKONGRESSEN I KOPENHAMN.

After fotograf.

GRUPPBILD AF DELTAGARE PA UTFLYKT. Blana svenskar närvar vid kongressen f. stadsrådet, friherre Th. Adelsvåra.

Klubb: Bny. Sjöförsvars

Åttonde nordiska fredskongressen öppnades den 5 sept. i Landstingets plenisal i Köpenhamn. Bland de till ett hundratal uppgående deltagarne märktes flertalet af den nordiska fredsörelsens mera framträdande personligheter med de kvinnliga representanterna i afgjord majoritet. Sammankomsten öppnades af danska fredsöreningens ordförande, folketingsman Niels Petersen, som hälsade de närvarande välkomna. Svarstalen höllos å svenskarnes vägnar af frih. Th. Adelsvård och å normännens af Norsk fredsöreningens ordförande redaktör Sandstöl. De trenne kongress-

dagarne upptogs af föredrag och diskussioner öiver ämnen stående i samband med fredsiden. Bland talarne märktes dr A. Nilson, Örebro, fru Anna Bugge-Wicksell, Lund, pastor Klaveness, Kristiania, stiftsprost Carsten Hansteen, Bergen, den kände danske fredsövannen Fredrik Bajer m. fl. Under debatterna yrkades från en del håll att fredsövannerna skulle inrikta sina ansträngningar på att afskaffa den allmänna värnplikten, under det att från andra håll med all rätt gjordes gällande, att tidpunkten nu vore synnerligen olämplig för denna frågas framförande.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

• Data här nedan.

A. H:SON WACHTMEISTER.
Grefve. Landshöfd. — Karlskrona.
60 år 19 Sept.*

K. A. POSSE.
Grefve. Godsegare. — Bergqvåra.
60 år 18 Sept.*

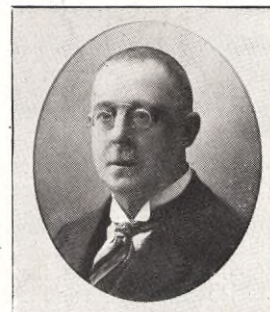
R. G. E. M VON ROSEN.
Grefve. Öfverste. — Eksjö.
50 år 13 Sept.*

C. B. HAMILTON.
Grefve. Öfverste. — Göteborg.
50 år 18 Sept.*

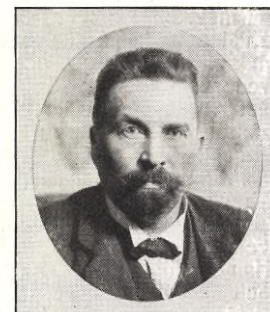
C. F. W. MOSSBERG.
Apotekare. — Göteborg.
65 år 10 Sept.*

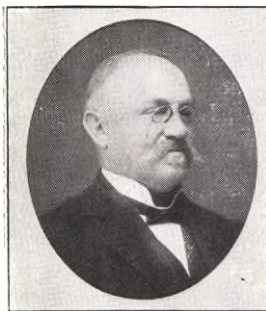
J. U. W. JACOBSSON.
Provinsalläkare. — Borås.
60 år 14 Sept.*

R. A. INDEBETOU.
Apotekare. — Nyland.
60 år 19 Sept.*

K. F. JOHANSSON.
Professor. — Upsala.
55 år 16 Sept.*

T. J. F. HAGELBÄCK.
Trafikchef. — Hernösand.
60 år 21 Sept.*

C. G. EWERLÖF.
Rådman. Auditör. — Karlskrona.
60 år 14 Sept.*

V. E. ALMQUIST.
Čfverdirektör. — Stockholm.
55 år 21 Sept.*

K. A. WALLROTH.
Myntdirektör. — Stockholm.
55 år 20 Sept.*

N. KROOK †.
Verkst. dir. i Krooks petr. o. olje-
fabr. Sthlm. — F. 63. † 7 Sept.

P. O. ÖSTERGREN †
Hofrättsnotarie. — Norrköping.
F. 77. † 31 Aug.*

AXEL WACHTMEISTER. U-löjtn. v. lifreg. drag. 76, ryttm 85. Landshöfding i Blek län sedan 1900. Ord. i länets Hushålln. sällsk sedan 1900, ord. i styr. f. Mell. Blek. jernv. a.-b. sedan s. å. Led. af Riksd. F. K sedan 04; Led. af Bankontsk. 10, af jordbr. 11, Hedersled. i Örl. m. sällsk. Inspekt. i. allm. lärov. i Karlskrona, led. af Landtbr. akad. Komm. m. st. k. N. O.

KNUT POSSE. Stud.-ex. 76, hoifr.-ex. 80, hoifr.-not. s. å. Eg. godset Bergqvåra i Kronob. län. Ord. i landstinget. Led. af Riksd. F. K. 93—06, led. af statsutsk. 02—06.

REINHOLD VON ROSEN. U-löjtn. v. Lifg. t. h. 86, löjtn. v. gen.-stab 07, kapt. der 99, stabschef v. IV arméfördeln. 05—10, maj. v. gen.-staben 06, öfv.-löjtn. v. Lifg. t. h. 10, öfverste o. ch. f. Smål. husarreg. 13. Led. af Krigsvet.-akad. 08, föredrag. i krigskonst der 14, led. af red. af akads. tidskr. På sin tid ledamot af mil.-kommittéer. Ord. i styr. i idrottsl. o. mil.-fören, hedersled. i Stockholms fälttridklubb, led. af styr. i Sv. centralfören. i idrottens befrämj. Led. af Stockholms stadsfullmäktig 11—13. Eger egend. Fituna i Stockh. län.

CARL HAMILTON. U-löjtn. v. Vend. art. reg. 85, art.-stabs-off. 92—02, stabschef v. V. arméfördeln. 07—09, öfv. löjtn. v. Göta art. reg. öfverste o. chef. i. reg. sedan 13. Led. af Krigsvet. akad. Led. af Riksd. F. K. 11—14.

FREDRIK MOSSBERG. Apot.-ex. 74, inneh. apoteket Kionan i Göteborg sedan 02.

ULRIK JACOBSSON. Stud.-ex. 74, med. lic. 89, efter tj.-göring som tf. prov.-, jernv.- eller karantänsläkare å olika platser prov.-läkare i Vit tangi distr., Norrb. län 01—05, i Hamnehögs distr. 05 o. sedan 15 i Borby distr., Kristianst. län.

Fort. fr. sid. 811.

— Visserligen. Men du är i alla fall en pamp därnere. Hvad tror du man är i Stockholm, om man är registrator?

På detta fanns inte mycket att svara, och Brandt försökte leda samtalen på angenämare vägar. Nu skulle de ha trefligt; om man skulle slå sig lös och gå på något kim? Men vännen skulle vara hemma till klockan tio; han tålde inte nattluften och så var hans hustru krasslig. Brandt begrep att det var frun, som inte tålde nattluften, och gjorde inga vidare försök. Man rökte i stillhet en timme efter middagen och skildes i ett gathörn utan saknad.

Och där stod postmästaren nu, ensam och grubblande. Han började känna hur en dröm långsamt, men säkert förilyktigades. Var det han som blivit för gammal eller Stockholm som blivit för nytt? Han visste inte hvad han skulle ta sig till. Ett ögonblick hade han så när gått raka vägen till hotellet och packat och gifvit sig i väg hem med nattaget; men något höll honom tillbaka, kanske närmast en känsla af blygsel. I stället beslöt han att leta reda på sin gamla gata, där han bott i så många Herrans år och prövat lifvets lycka och vedervärdigheter. Men han hittade inte sitt hus; det var borta. Då tyckte postmästaren att något af honom själf försvunnit, och han greps af en stor ångest.

Främmande och hemlös irrade han omkring på obekanta gator, medan kvällens skuggor sänkte sig öfver hans trötta rygg och trötta själ. När han vek om ett hörn stötte han ihop med en ung dam. Han ursäktade sig med sitt bästa vicomteleende och hon log tillbaka, litet för vänligt, litet för dröjande och utan att slå ner ögonen, som för resten voro unga och tomma och kalla. Postmästaren fortsatte sin väg, men vände sig om efter några steg. Den unga damen vände sig också om efter precis lika många steg, och då kunde de ju hälsa på hvarandra eftersom de träffats förut. Det kom en bil förbi, och innan postmästaren visste ordet af befann han sig sittande i den med en liten slapp hand i sin och med äfventyrets fläkt om pannan.

I mörkret susade man så i väg utåt Norrtull. När bilen svängde in på Stallmästaregårdens sandplan drog Brandt en suck af lättnad. Artigt sköt han den lilla damen framför sig in i salen och fick ett kabyss att supera i, och här kände han verkligen igen sig, här fanns det minnen från hans unga dumma dagar, och med en plötslig rörelse erinrade han sig sin gamla kärlek, Jenny med den röda munnen, som förorsakat honom så bittra lidanden. Han försjönk i ljuft smärtsamma tankar. Hans lilla visavis väntade tåligt och aktningfullt, med små undrande blickar.

— Herrn ser så ledsen ut, sade hon.

— Hvem? Jag? Brandt vaknade upp.

Detta vulgära "herrn" plågade honom; men han tog henne chevalersakt om lifvet och kysste henne. Kyssen träffade härästet. Hon strök lugnt tillbaka en hårslinga och satte sig med händerna i knät.

Hon såg mycket allvarlig och städad ut. Brandt beslöt att konversera, eftersom supén dröjde. När den äntligen kom, åt man i tystnad. Det var roligt att se på flickan. Hon var hungrig som en liten varg och ansträngde sig att äta långsamt och välppostradt. Men ögonen lyste.

Brandt gick ut i salen för att skaffa sig en cigarr. Vid disken satt en medelålders, fyllig, svartklädd dam och läste en tjugofemöresbok. Deras blickar möttes, och postmästaren tog ett steg baklänges. Han hörde hur blodet susade i öroner.

— Är det inte?..

— Jo, det är det. God dag, Vilhelm, det var inte i går! Jaså, du är i Stockholm igen.

— Bara på några dar, stammade postmästaren. Han visste inte hvad han skulle säga, och han fortior att stirra på den tjocka kassörskan som på en uppenbarelse.

— Men det var cigarrerna, var så god.

— Jenny, det var ett underligt sammanträffande! Jag skulle vilja tala med dig, men inte just nu, inte i kväll, jag måste... Farväl så länge. Vi ska träffas.

Och Brandt for in i sitt kabyss igen, där flickan satt och rörde melankoliskt i sin kaffekopp. Hon var mätt och sömnlig och skulle helst velat fara hem ifrån alltsammans. Hvad var det för en gammal stofil hon fått tag i!

Postmästaren var också trött. Han tackade med några stillsamma karesser och lät ringa efter en bil. Med ledig hållning försökte han lotsa sig och sin dam förbi disken, medan han kände ett par ögon i nacken på sig. Och just som han stod i dörren brast ett skratt löst — det värsta skratt han hört i sitt lif, och det kom från kassan, det kändes som han fått en ishink öfver sig.

Förirad flydde han ut i natten. Han satte upp flickan i bilen, men själf gick han. Det var svagt mänsken, och hans skugga liknade Don Quijotes.

När postmästaren efter några dar satt hemma hos sig igen, omgifven af häradsskrifvarn, fru Vester, Mattis och Karlsson, hade han sitt utgrungligaste leende på läpparna.

— Stockholm är ändå Stockholm, sade han. Det är inte för bönder och bondhundar. Skål, häradsskrifvare. Skål Karlsson.

— Men kanske för mig? Myste fru Vester.

— Kanske, sade postmästaren och kysste henne galant på handen.

FERDINAND JOHANSSON. Stud.-ex. 80, fil. dr. '66, doc i jemf. indo-europ. språkforsk. 86, e. o. prof i sanskrit o. jemf. indo-europ. språkforsk. v. Upsala univ. 93, ord. prof. i samma ämnen sedan 08.

FREDRIK HAGELBÄCK. Stud.-ex. 74, utex. fr. Tekn. högsk. facksk. i väg- o. vatt.-byggn.-konst 77, ing. v. Hjelmarens sjösänka. 77—80, v. Vingåkers sjösänka. 82; v. olika jernv.-byggn. 83—92, trafikch., ban- o. maskinng. v. Klippan—Röstänga jernv. 82—94, verkst. dir., trafikch. förestånd. i ban- o. mask.-aid. v. Hernösand—Sollefteå jernv. sedan 95. Af K. Mt förordn. led. af dir. i Hernösands hosp sedan 10, af K. Mt förordn. led. af styr. i Tekn. elem. skol. i Hernösand sedan 13, ordf. i styr. i Statens kem. stat. i Hernösand o. i Vesternorr. läns frökontrollanst. sedan 08. Kronans byggn.-kontroll. i kasernbyggn. å Sollefteå läger 98—99, 01—04; ordf. i Angermanselvsn. ö. ådals jernv. komm. 07—11; ordf. i styr.-f. a. b. Sollefteå kalksandstegel 12.

GOTTHARD EWERLÖF. Stud.-ex. 73, hoifr.-ex. 80, v. hid 83, stadsfogde i Karlskrona 85, rådmän der sedan 90. Auditör v. Flott. station i Karlskrona 91—92, v. Blek. bat. 94, v. Karlskr. gren.-reg. 02; magistr.-sekr. 98. Mångårig landstingsman till 13, på sin tid v. ordf. i dråtselkamm. o. ordf. i byggn.-nmd. Ordf. i styr. i Smål. ensk. banks aid.-kontor sedan 95.

VIKTOR ALMQUIST. Stud.-ex. 78, jur. kand. 84, e. o. tj.-man i Fångv.-styr. 85, v. hid 87, aman. i Fångv.-styr. 83, byråchef der 97, öfverdirektör o. chef i Fångv.-styr. sedan 10. Led. o. skattmäst. i Nord. museets

nämd. Led. o. sekr. i uir. i Strömsholms nya kanalbolag. Vitter föit. Ordf. i Samf. De Nio.

KARL AUGUST WALLROTH. Stud.-ex. 79, utex. fr. bergsskolan i Stockholm 91, aman. i Finansdep. kontr.- o. juster.-byrå 92, kontrollör i Kontrollverket s. å., kontrolldirektör o. chef i Kontrollverket 06, 08, 0. ord. myntdirektör o. chef i Mynt- o. juster.-verket 10.

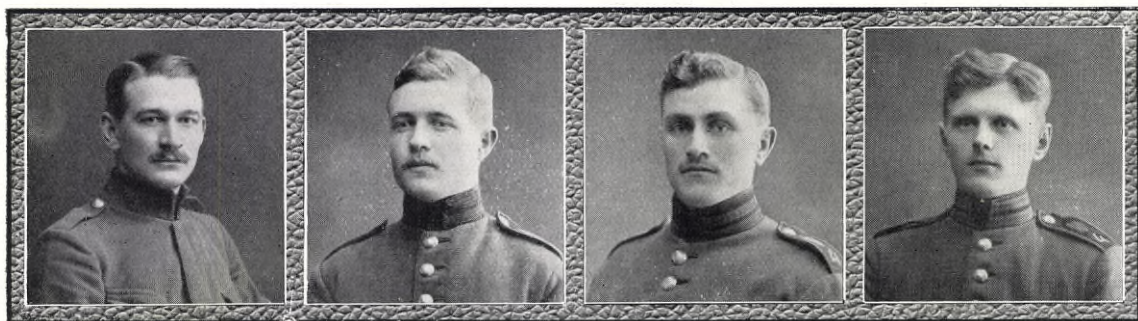
PER ÖSTERGREN †. Stud.-ex. 96, fil. kand. 99, jur. kand. 03; efter tj.-gör. i ting samt i Sv. hoifr. sekr. h. Norrköpings stadsfullmäktige sedan 11; sekr. h. Lyggn.- o. helsov.-nmd samt sekr. o. omb.-man i Norrk. stadshypoteksförst. Ordf. i Norrk. första pensionsdist.

H. 8 D:s prenumeranter i Stockholm

behagade vid prenumeration hänvända sig till Bokhandeln eller till H. 8 D:s distribution, Apelbergsgatan 58 B, då tidningen fritt hembäres.

Riksv. el. Norrm. 585, Allm. tel. 20968.

DRUNKNINGSOLYCKAN I LULE ÄLF.

FURIR E. A. SVENSSON †.
Tollstad, Östergötland.

K. R. MARKLUND †.
Frostkåge.

C. E. JOHANSSON †.
Byske.

H. E. RÖNNBERG †.
Byske.

En fasansfull olycka under militäröfning inträffade den 6 sept. i Boden, i det att en militärfärja då kantrade i Lule älf, hvarvid nio man funno sin död i djupet.

Ett kompani ur Bodens ingenjörskår var vid tillfället sysselsatt med transport af folk öfver Lule älf hvilken här vid Ränäset, där öfvergången ägde rum har en bredd af 375 meter. Färjan, med hvilken transporten ägde rum, halades öfver älven medels tvänne ställinor. Under en af färderna, vid hvilken befunno sig ombord befälhafvaren, löjtnanten H. E. Hedrén, samt 11 man, brast den ena ställinan, och då en del af de ombordvarande, gripna af panik, mot löjtnant H:s order sprungo fram i fören på färjan prässades denna under vattnet, hvarvid äfven den andra linan sprang. Färjan bringades därjämte genom det inströmmande vattnet till kantring. Trots H. uppmaning sökte de i vattnet kämpande männen att klänga sig upp i färjan i stället för att hålla sig fast

LÖJTNANT H. E. HEDRÉN,
som lyckades simmande rädda sig.

dess sidor. En ny kantring vardt följden och samtliga nödställda drogos med ner i djupet. Utom löjtnant Hedrén lyckades endast två man genom simning rädda sig i land.

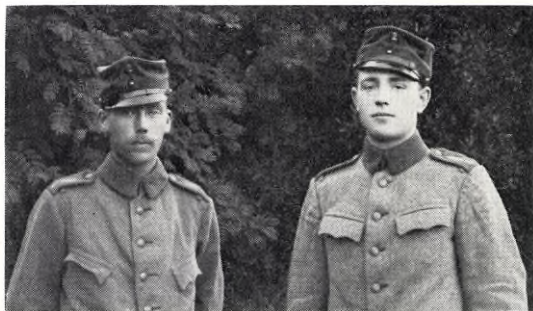
Vi återgifva här porträtten af åtta af de vid olyckan omkomna nio.

Forts. fr. sid. 804.

förbunds riksstandar, på sin tid skänkt af Hvar 8 Dag. Vid täflingen i Malmö förra året hemfördes det af Stockholms skytteförbund, men eröfrades nu af Stockholms läns skytteförbund för 6.385 poäng, närmast följdt af Östergötlands skytteförbund. — I fältskiutningen, som försiggick i närheten af Knista, segrade Stockholms fältskyttegrupp med 192 tr. och hemförde det ståtliga riksvandingspriset. Och i skytteföreningarnes grupptäflingar segrade Eskilstuna gille med 677 p. o. s. v.

På måndag afton var förskytarna anordnad stor festföreställning å K. teatern. På onsdag var fosterländsk medborgarfest å Skansen. Och på torsdagen försiggick prisutdelningen och den högtidliga avslutningen på Stadion.

T. v.: DE TVÅ RÄDDADE BEVÄRINGSMÄNNEN J. O. LINDSTRÖM, Hjöggböle, E. A. HOLMBERG, Bureå. — Fotos Harnesk, Boden.

G. F. GRAN †.
Högdalsås.

A. LUNDQVIST †.
Klutmark.

H. A. LUNDSTRÖM †.
Bureå.

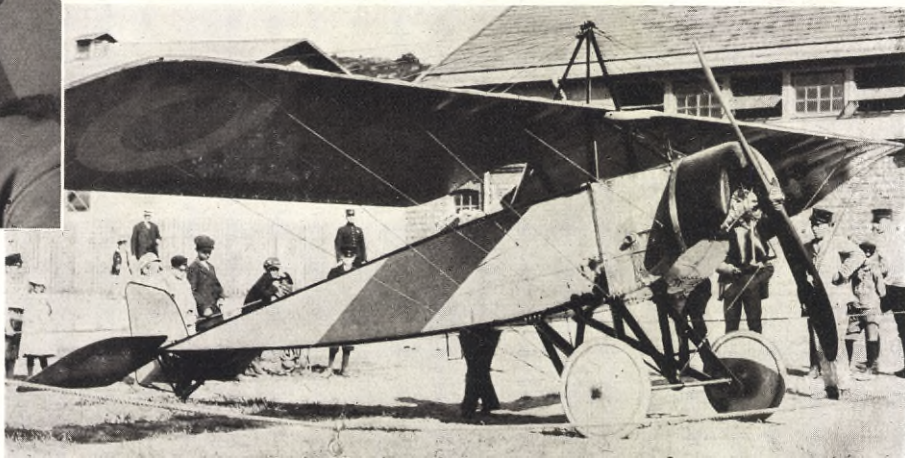
F. O. GUSTAFSSON †.
Hjöggböle.

MILITÄRFLYGAREN
LÖJTNANT N. P. KIND-
BERG MED DET NYA,
AF "SKÅNSKA KVIN-
NOR" SKÄNKTA PA-
RASOLLMONOPLA-
NET LANDAR VID KVI-
BERG DEN 5 SEPT.

H. 8 D. GÖTEBORGSFOTOGRAF.

Militärflygaren löjtnant Kindberg företog den 5 sept. en i allo vällyckad flygning Ljungbyhed—Göteborg—Malmslätt. en färd på tillsammans 420 km. Under flygningen hvilken företogs med det af skånekvinnorna till ämnen nyligen skänkta aeroplanet, höll sig flygaren i allmänhet på en höjd af 1,000 meter. Starten från Ljungbyhed ägde rum kl. 9,30 på morgonen med ankomst till Kviberg vid Göteborg kl. 12,30 e. m. Kl. 5 steg flygaren åter upp och landade efter en den lyckligaste färd kl. 7,30 på Malmslätt. Maskinen, som utgått från den Thulinska fabriken i Landskrona och nu användes för den första långtu:en. fungerade utmärkt.

Minkabelbåten n:r 2, tillhörig Elisborgs fästning, hvilken den 8 aug. på Riföfjord utanför Göteborg påseglades af Thuleliniens ångare "Bele" och därefter gick till botten, har nu efter ett rätt omständligt arbete bergats och den 8 sept. införts till Eriksbergs flytdocka i Göteborg för provisorisk reparation. Vid kollisionen erhöles minkabelbåten betydliga skador. På babords sida midt för kolboxen voro såväl afvi-

sare som däck djupt intryckta och plåten var uppriafen ända ned till slaget. Läckan hade en bredd af halfannan fot.

Forts. fr. sid. 810.

Natten till den 7 och 9 företogo zeppelinarne räder mot engelska kusten. Vid det ena tillfället lär Londons dockor ha varit målet. Om skadegörelsen föreligga inga säkra meddelanden, en officiell engelsk rapport meddelar blott, att 15 bostadshus skadats och att 10 personer dödats och 43 skadats.

Detaljerna från den italienska krigsskådeplatsen ha icke haft något af intresse att erbjuda. På Gallipoli och vid Dardanellerna har heller ingenting af vikt förekommit.

Engelska undervattensbåtar ha varit sedda på sydgående genom Öresund. Samtidigt ha meddelanden ingått om, att man på Gottland den 9 hört aflägsen kanonad i riktning mot ryska kusten. Äfven på Smögen förmärktes en liknande kanonad, som kom i riktning från Skagen

MINKABELBÅTEN N:O 2
EFTER KOLLISIONEN
MED ÅNG. "BELE" PÅ
RIFÖFJORD. Minkabelbåten under upptagning. Öfverst en bild af den svåra läcka den erhöles vid kollisionen.

H. 8 D. GÖTEBORGSFOTOGRAF.

INNEHÅLL: V. häradschefvärd F. D. Malmros (biografi och helsidesporträtt) — Riksskyttetäflingen i Stockholm. — Drunkningsolyckan i Lule älf. — Världskriget. — Bilder till dagskrönikan. — Veckans porträttgalleri. — Stockholmsresan. Af Bo Bergman.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskild medgifvande förbjudes vid laga väförlid.

P. A. E. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORO.